

PIEBENGA, Jan Willem Friso, arts, heemkundige (Nederkarspel 15 januari 1912 - Nederkarspel 17 maart 1963).

Piebenga studeerde van 1930 tot '38 medicijnen aan de Gemeentelijke universiteit te Amsterdam en was van 1938 tot zijn dood als arts in zijn geboortedorp Nederkarspel (Noord-Holland) gevestigd.

Tijdens zijn studententijd werd hij lid van het Dietsch Studentenverbond (DSV), maar al gauw kwam hij tot de slotsom, dat het DSV te eng Nederlands-Vlaams was. In de zomervakantie van 1932 was hij met enkele kweekschoolleerlingen uit Hoorn en Harlingen betrokken bij de leiding van een kamp voor jonge werklozen op Schiermonnikoog. Toen werd het plan geboren voor een Werkgemeenschap voor Dietsche, Friesche en Nederduitsche Volksverbondenheid (z. aldaar). Piebenga was de ziel van de onderneming: hij ontwierp de doelstelling en de statuten, organiseerde vrijwel alle activiteiten, wierf - op de fiets het land doortrekkend - leden, stichtte afdelingen en schreef het orgaan van de werkgemeenschap voor het grootste deel zelf vol. Van 1933 tot '37 bracht hij ieder jaar enkele weken door in Vlaanderen om daar zijn denkbeelden te propageren, maar veel weerklank schijnt hij bij de Vlamingen niet gevonden te hebben. Van 1937 af hield hij zich vooral bezig met het Westfriesse boerderij-onderzoek, waarna zijn belangstelling voor de door hem gestichte werkgemeenschap verflauwde.

Al voor de oorlog overtuigd gekant tegen het nationaal-socialisme, maakte Piebenga tijdens de Tweede Wereldoorlog deel uit van een Westfriesse verzetsgroep. Na de oorlog hield hij zich, bij zijn

artsenpraktijk, alleen nog bezig met het Westfrieze boerderij-onderzoek. Hij was hoofdredacteur van het kwartaalblad *De West Friese Boerderij*, dat een jaar na zijn dood ophield te verschijnen, en voorzitter van de Stichting voor het Onderzoek van de West Friese Boerderij. Ook de stichting raakte na zijn dood in verval.

WERKEN : Artikelen in *Volksverbondenheid*; *Het Nederduitsch Gemenebest* en *De West Friese Boerderij*. - Boeken : *Naar Oostland willen wi riden* (1933); - *Ons Gemeenschappelijk Erfdeel* (1935); - *De West Friese Boerderij in verleden en heden* (1952).

LITERATUUR : W. Ariëns, *Jan Willem Friso Piebenga, een groot West Fries*, in *De West Friese Boerderij* (1963, nr 3); - L.B., *Jan Willem Friso Piebenga, West Fries en Groot Nederlander*, in *Weekblad voor West Friesland* (20 mei 1963).

ADRIAAN WOUTERS

PIEBENGA - een man van hoop en moed, maar te...